

Zombor területén csak este fél tizkor kezdődik a mozgástilalom

Magyar Nemzeti Múzeum Orsz. BUDAPEST VIII.
1944. SZEPTEMBER 23. IV. ÉVFOLYAM, 215. SZ. Múzeum krt. 14-16.

Ara 20 fillér

1944. SZEPT. 23-ÁN, SZOMBATOI
a nap kel 6.47 és nyugszik 18.36

DÉLVIDEK

Elkészítőség és kiadóhivatal: Zombor Csinas
Bened u. 3. Tel: szerk. & kiadóhivatal 207. éjjele
422. nyomda 213.

Felolós szerkesztő:
MUHI JÁNOS

Előfizetés egy óra: 5.20 P., uegyedévre
15.— P. Levélcim: Zombor, postafiók
102, csekkasz. 74.050.

Vitéz Lakatos Géza miniszterelnök:

A magyar nemzet ellenállóereje nem merült ki

Vannak érintetlen erőtartalékaink, feltölthető katonai egységeink,
hazaszeretetünk, lelkesedésünk és élniakarásunk

Magyarország nem terjeszkedési vágyból, hanem fen-
maradásunk biztosítása céljából lépett háboruba

Erdély egy részének kiürítése katonai okokból történt, de a Székelyföldről
és a székelyekről nem mondunk le soha

Jelentem, hogy esütörtökön déltől
összehívták az országgyűlést.

A képviselőház délután 5 órakor ül
össze, a felsőház pedig 6 órai kezdettel
tartott ülést. Mindkét házsban felol-
vasták a legfelsőbb kormányzó köz-
lönyét a Sztójay-kormány felmenéséről
és a Lakatos-kormány kinevezéséről.

A képviselőház ülésére a háznagy
vezetésével vonultak be az új kormány
tagjai és vitéz Lakatos Géza minisz-
terelnök emelkedve bemutató beszé-
dét.

A képviselőház ülése után a kor-
mány tagjai átvonultak a felsőházba és
ott is megbeszélte a vitéz Lakatos
Géza miniszterelnök bemutató
beszédét. A miniszterelnök beszédét
az alábbiakban ismertetjük.

Képviselőházi beszéde elején utalt ar-
ra, hogy eddigi megnyilatkozásából
többé-kevésbé kiderült a kormány cél-
kitűzése, tehát egész programja. Ez al-
kalmam az a célja, hogy az alkotmányos
formák betartásával mindenekelőtt
világosan feltárja a helyzetet.

Magyarország hadviseléséről szólva
hangsúlyozta Lakatos Géza miniszter-
elnök hogy nem expanziós célokért lép-
tünk be az első világháborúba sem a
más világháborúba, de nem is azért
mint azt az ellenséges propaganda
elítéli, hogy országunkban a feudális-
osztály uralmát biztosítsuk. Kizárólag
az vezetett bennünket, hogy biztosítsuk
mindenképp nyugodt mezőgazdasági és nyu-
gati családi életet adjunk polgáraink-
nak. A múlt világháború követő össze-
omlás után Magyarország nem volt ab-
ban a helyzetben, hogy kellő súlyú el-
lenpropagandával szállhatott volna szem-
be az ellenség ilyen hírverésével, de so-
hasem éri igaztalanul terjeszkedési
vagy osztályuralmi vád nemzetet mint
Magyarországot, különösen a trianoni
Magyarországot.

A továbbiakban a miniszterelnök rá-
mutatott arra, hogy kormánya a legsu-
lyosabb időben vette át az ország ve-
zetését, akkor amikor Románia kiugrá-
sa befejezett tényé vált. Ez azt jelen-
ti hogy a Dél-erdélybe vezető utak egy
része az ellenség kezére került és a né-

met véderő egyes részei kiestek a to-
vábbi küzdelemből. Ebben a helyzetben
csak egy út maradt meg, a magyar ter-
ületek elszánt védelme. Mit jelent nem
természetes határaink védelme, azt min-
den értelmesen gondolkodó és a föld-
rajzi helyzettel tisztában levő ember
világosan elképzelheti. Erre a világos-
ságra szükség is van, de ez nem vezet-
het oda, hogy kétségbe essünk.

E tekintetben kormánybalépésem
után első kötelességemnek tartot-
tam, hogy a kishitűek lelkét lel-
rázzam. Nincs okunk esztendőre
azért sem, mert a magyar nemzet
ellenálló ereje nincs kimerítve.
Még vannak nemzeti erőtartalé-
kaink, még vannak feltölthető ka-
tonai egységeink, még van haza-
szeretetünk, lelkesedésünk, élni-
akarásunk és még van a német
nemzetnek velünk szembe fe-
álló erkölcsi kötelezettsége.

Külföldiakkal célunk ezzel adva van
jelentette ki Lakatos Géza miniszter-
elnök. A legyverek tulerete a másik ot-
dalon van és ezek azt akarják elhitel-
ni, hogy ókvannak abban a helyzetben
most, hogy a kis nemzetek sorsát meg-
szabják. Az ellenséges propaganda a fe-
nyegetések özönét szórja ránk. A fe-
nyegetések a legsúlyosabb jövőt ígéri
Magyarországnak, de ezekből a legke-
vésebbé sem lehet megállapítani hogy mi-
lyen előnyök származnának ránk abból,
ha beadjuk a derekunkat. A miniszter-
elnök beszéde további részében lehet-
ségesnek mondotta, hogy az angolok
szok fokozódó magyarországi bomba-
támadásait nem pusztán ellenünk al-
kalmazzák, de ezzel a pillanatnyi célok
elérése érdekében egy olyan nemzetet
fosztanak meg a védelmi lehetőségeiktől,
amely ezer esztendőn keresztül védte a
nyugati és amelynek erkölcsi erejére
a háború után magunknak is szükség
lehet.

A kormány legsúlyosabb elhatározá-
sa volt, amikor el kellett rendelni Er-
dély déli részének részleges kiürítését.
Ezt kizárólag katonai okok tették szük-
séssé és nem pusztán az ellenség tul-
ereje. A hadviselés legelőnyös szabályai
követelték meg, hogy inkább adjunk fel

időlegesen egy kisebb területet sem
hogy a mákasi kitérés miatt más or-
szágrészek is veszélybe kerüljenek. A
székelyföldi harcokban oroszlanként
küzdötték kezdetleges fegyverekkel is
a székely nemzetiség tagjai, akik kö-
zött ott voltak a legkorosabb férfiak is.
Nem mondunk le róluk és ha az isteni
igazság győzedelmeskedik az erdélyi le-
teledelem dícső korának szellemében
biztosítjuk jólétüket a magyar állam ke-
retében. Pillanatnyilag az a kormány
célja, hogy kiürített területekről átmen-
tet emberi és anyagi javakat megmen-
tse és elhelyezését minden rendelkezésre
álló eszközzel biztosítsa. Ha még tapaszt
talhatók ezen a téren hibák azt a meg-
lepő fordulatnak kell betudni.

A kormány belpolitikai célkitűzéseit
ismertette vitéz Lakatos Géza minisz-
terelnök megismételte korábbi kijelen-
téseit. A kormány fő célja ebben a te-
kintetben a belső rend fenntartása. A
kormány minden eszközzel biztosítja a
sikeres hadviselést, az eredményes ter-
melést és a minden téren való helytál-
lás nélküli, töretlen előfeltételét és ki-
mélését. A kormány lép fe minden bom-
lasztó erővel szemben.

Háború időben élünk — folytatta
beszédét vitéz Lakatos Géza miniszter-
elnök — és ezért csak helyeselhetem
az előző kormány intézkedését, amely-
lyel feloszlatta a pártokat. A kormány
részben politikai pártokon kívül álló
szakemberekből részben katonákból áll.
Én magam sem tekinthetek vissza po-
litikai vagy közéleti múltomra. Katona va-
gyok és mind a béke munkáiban mint a
háborús szereplésből kivettem részem.
Erős akarattal és becsülettel főtiszandé-
kal vettem át a kormány vezetését és
becsületesen kezelt nyitott utadazok-
nak akik támogatni hajlandók. Céltom
az, hogy az alkotmányos formák betar-
tása mellett a katonai diktatúrának, még
a látszatát is kerüljük. De súlyosan té-
vednék azok, akik a becsületlen főtiszán-
dékban a gyengeség vagy a megalku-
vás jelét látják.

A háború hatodik esztendejében va-
gyunk és minden társadalmi osztály ki
vette a teherviselésből a részét. Az el-
szegényedés jelei általánosan mutatko-

nak. Ez nem is képzelhető másként. A
teherviselést egyformán kell megosztani
minden társadalmi réteg között. Kor-
mányom hivatalbalépése után elsőnek a
munkás és kistisztviselői osztály gyors
megsegítése iránt intézkedett. Tette ezt
azért, mert tudatában van annak, hogy
a felforgató jelszavak legelső sorban az
élegetetlen rétegek előtt találhat meg-
hallgatást. A kormány nem riad vissza
attól sem, hogy szükség esetén a tehe-
tősebb osztály áldozatkészségét még fo-
kozottabb mértékben igénybe vegye.

A zsidókérdés rendezésével kapcsola-
atosan megemlítette a miniszterelnök,
hogy olyan eljárás végrehajtása folyik,
amely a káros és munkakerülő elemek
hasznos munkával való foglalkoztatását
fokozottabban biztosítja.

Teljes nyíltsággal szövé kell tennem
szuverenitásunk sokat emlegetett, isme-
retes sérelmét — folytatta ezután a kor-
mányelnök. Az ezzel összefüggő összes
kérdések tárgyalás alatt állnak, de si-
kerül elérni máris azt, hogy az ország-
gyűlés képviselőházának és felsőházá-
nak idegen hatalom által letartóztatott
tagjai jelentős számban igen rövid idő
alatt a magyar igazságszolgáltatásnak
adassanak át vagy szabaddábra helyezze-
senek. Ezenkívül még mások kiadatása
is megtörténik.

A miniszterelnök beszéde további ré-
szében még a legnagyobb elismeréssel
szólt hőiesen küzdő honvédeinkről, a
vasut, a hajzás, a posta alakbuzottai-
ról és a hadiüzemek névtelen hőseiről,
akik munkájukkal segítik elő a nemzet
nagy létharcát, majd felszólította a kép-
viselőket, hogy minden párt vagy egyé-
ni érdeket és önzést félretelve Isten igaz-
ságosságába vetett hittel, emelt főve,
egy emberként álljanak mögé és támogassák
munkáját.

Lakatos Géza miniszterelnök beszé-
dét a felsőházban is megismételte. Az
országgyűlés mindkét házában nagy
tapssal fogadták a miniszterelnök he-
szédét és beszéde közben is gyakran
hangzott fel a tetszésnyilvánítás és taps.

Vitéz Lakatos miniszterelnök be-
széde után a képviselőházat és a
felsőházat bizonytalan időre elnapo-
lták.

Hivatalos közlés a csütörtöki terrortámadásokról

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Csütörtökön a délelőtti órákban erős ellenséges kötelékek több hullámban léptek délről az ország légterébe. A Duna—Tisza köze és a Tiszántul berepülése során egyes vidéki városaink ellen terrortámadást hajtottak végre. Annyi károk keletkeztek. A támadó gépekre légvédelmi tűzsergünk hatásosan tüzelt. Eddig több gép felővétét jelentették.

Helsinkiből a semleges államok képviselői sem küldhetnek rejtjeles táviratokat

Stockholmból jelenti a Német Távirati Iroda: A helsinki magyar követség tagjai, számszerint 11 személy, repülőgépen megérkeztek a svéd fővárosba. A helsinki horvát és szlovák követség tagjai, szintén utnak indultak Stockholm fele. Ugyancsak a Német Távirati Iroda ismerteti a Morgen Tidningen je-

lentését, amely szerint a semleges államok helsinki követségeit, köztük a svájci és svéd követséget is értesítették, hogy csütörtök este hat órától kezdve nem küldhetnek rejtjeles táviratokat és nem léphetnek távbeszélőn érintkezésbe országuk kormányával.

A finnek még egyetlen német katonát sem adtak át a Szovjeteknek

A Szovjet lapok élesen támadják Finnországot

A Német Távirati Iroda jelentése szerint a finn fegyverszüneti feltételek közlésével egyidőben a szovjet sajtó heves támadást kezdett Finnország ellen. Az Izvesztija többek között azt írja, hogy

a finnek egyetlen német katonát sem fegyvereztek le és egyetlen katonát sem adtak át a szovjet katonai hatóságoknak, pedig szeptember 15 óta már egy hét telt el.

A finn hatóságok a vállalt kötelezettségekkel ellentétben segítségére vannak a német katonaságnak abban, hogy zavartalanul el távozhasson. A lap megemlíti azt is, hogy ilyen időben minden nap, sőt minden óra nagyon drága.

Egy másik szovjet lap azt írja, hogy Petsamóban, amelyet a finneknek át kell adniuk a Szovjeteknek, még mindig német katonaság van.

Berlin:

Csak az veszti el a háborút, akinek megbénul a karja

Németországnak győznie kell

Német illetékes helyről közlik: A német külügyi hivatal sajtóértekezletén dr. Schmidt követ, a sajtóosztály vezetője beszámolt a Führer főhadiszállásán szerzett benyomásairól; ahol a Poglavniknak a Führernél tett látogatása alkalmával néhány napot töltött.

A német illetékes helyen uralkodó felfogás dr. Schmidt szerint legjobban úgy jellemezhető, hogy a mai háború forradalmi jellegű és semmi esetre sem hasonlítható össze más korok háborúival. A közelmúlt és a jelen sok példája — Románia, Bulgária, Finnország — mutatja, hogy téved, aki azt hiszi, hogy a régi módszerekkel befejezheti ezt a háborút. Azonban a katonai szempontokat — úgy mint a korábbi háborúkban — nem lehet kizárólagosan figyelembe venni a győzelmi kilátások megítélésére.

Aki azelőtt kijelentette, hogy Anglia elvesztette a háborút, mihelyt Franciaország, vagy Szingapur, vagy Afrika odaveszett, vagy hogy a Szovjet-Unió Ukrajna és a Donec-medence nélkül a biztos vereségnek néz elébe, azt időközben jobb belátásra bírta.

Aki ma úgy vélekedik, hogy Németország elvesztette, ha az ellenfél a Rajnánál. Kelet-Poroszországban vagy másol német földön áll, az ugyanilyen érvelésnek engedni át magát. Csak az veszti el a háborút —

hangoztatta dr. Schmidt — akinek karja megbénul és akinek kifogy a lélegzete.

A helyzet elemzéséből dr. Schmidt követ a következő végső következtetésre jutott: A politikai felismerés azt mondja: Németországnak győznie kell, mert különben a birodalom elpusztul. A katonai és gazdasági realitás azt mondja: Németország győzhet. A nemzeti és szellemi öntudat azt mondja: Németország győzni fog!

A nyugati arcvonal harcrai

Berlin, szeptember 22.

A Német Távirati Iroda jelenti: Közép-Hollandiában Nymvegen és Arnheim térségében tovább folyik a német támadás a földreszállt ellenséges erők ellen. Az ellenség továbbra is súlyos veszteségeket szenved a harcokban. Dél-Hollandia területén csak jelentéktelen harcok folytak.

Ujra harciér lesz Északfinnország

A Német Távirati Iroda jelenti: A finn békeküldöttség tagjai visszaérkeztek Helsinkibe. A porokai terület kiürítése már megkezdődött és erről a területről most indult el az első tízezres csoport az ország más részei felé. A szovjet csapatok Észak-Finnországban átlépték a határt. Stockholmban úgy tudják, hogy

HÁROM HAJÓT VESZTETTEK AZ AMERIKAIK A CSENDES-ÓCEÁNON

Genf, szeptember 22.

A Német Távirati Iroda ismerteti az amerikai tengerügyi hivatal jelentését, amely szerint az amerikai hajóhad a Csendes-óceánon legutóbb három egységét veszítette el. Elvesztett egy nagy tengeralattjáró, egy aknakutató és egy szállítóhajó.

BULGÁRIÁBAN KULONBIRÓSÁGOK ÍTÉLKEZNEK AZ 1941. ÓTA KOVETETT POLITIKA FELELŐS IRÁNYÍTÓI FOLOTT

Stockholm, szeptember 22.

(Német II) Egy Szófiából származó United Press jelentés szerint a bolgár propagandaügyi miniszter kijelentette a sajtó képviselői előtt

Csak néhány hét áll az angolszászok rendelkezésére a nyugati háborús céljaik megvalósítására

Hollandiában másfél angolszász hadosztály áll megsemmisülés előtt

A Német Távirati Iroda katonai helyzetmagyarázója megállapítja, hogy az angolszászok hollandiai akciójukkal első sorban politikai célt akartak elérni. Céljuk ugyanis Hollandia felszabadítása. További céljuk az, hogy kieroszakolják az alsó Rajnán való átkelést s ez után Aachen

térségéből Köln irányába nyomuljanak előre és behatoljanak a Ruhr vidékére. Az angolszászok céljuka még az őszi időjárás bekövetkezés előtt el akarják érni és rá akarják tenni kezüket a német fegyverkezés középpontjára. Erre már csak néhány hét áll rendelkezésükre.

Nyugaton meglásszubodott a háború menete

A Times című angol lap ézejjel kapcsolatban azt írja, hogy a németek kétségbeesett elkeseredettséggel fognak harcolni az angolszász tervek megakadályozására. A német nagyhatalom három európai kis néppel együtt három nagyhatalom teljes ember- és anyagfőlényével áll szemben.

Ezzel szemben az angolszászokat sürgeti az idő. A németeknek nagyobb csapattesteket sikerült Franciaországból kivonniok, mint azt a tudósítók elképzelték és megírtak.

Az angolszászok nem táplálhatnak tulságosan vérmes reményeket abban a tekintetben, hogy rövidesen befejezhetik a háborút.

A mostani jelek mind arra vallanak, hogy a háború menete meglásszubodott. Bizonyítják ezt a Nymvegen körüli harciselekmények is. Az Arnheim térségében megsemmisülés előtt álló másfél légiuton szállított hadosz-

tály sorsa is erre vall. Az a keskeny sáv, amelyet az angolszászok Nymperthből kiindulva Nymvegenen keresztül Eindhovenig alakítottak ki, a német elhárítás állandó tüze alatt áll. Berlin, szeptember 22.

Az Interim jelenti a hollandiai harcokról: Német vadászrepülőgépek csütörtökön legalább 20 angolszász szállítógépet lőttek le minden rakományukkal együtt. A németek megfigyelték, hogy a lezuhant gépek kigyulltak és elégték. Ezzel nagymennyiségű élelmiszer és hadianyag pusztult el, ami jelentősen nehezíti a légiuton szállított angolszász csapatok helyzetét. A német vadászok heves légiharcokat is vívtak a szállítógepeket kísérő angolszász vadászokkal és ezekben a harcokban is több angolszász gépet lőttek le.

SVÉDORSZÁGBA KÖLTÖZIK ÁT A HELSINKI MAGYAR, HORVÁT ÉS SZLOVÁK KÜLKÉPVISELET

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A helsinki magyar, horvát és szlovák külképviselet Svédországba helyezik át.

A magyar követség tagjai már megérkeztek Stockholmba.

KÁROLY HERCEGET RÉGENSSÉ VÁLASZTOTTA A BELGA PARLAMENT

A Német Távirati Iroda jelentése szerint a belga parlament 217 szavazattal 43 ellenében Károly herceget régenssé választotta meg. Az új régens csütörtökön letette az esküt.

HALÁLRA ÍTÉLTÉK RÓMA RENDŐRFŐNÖKÉT

A Német Távirati Iroda jelentése szerint Carusot, Róma volt fasiszta rendőrfőnökét csütörtökön halálra ítélték. Titkárát 30 évi fegyházbüntetésre ítélték.

TURUL
Filmszínház — Tel. 328

PÉNTEK—KEDD

„Makkhetes”

Főszerepben:

MEDNYANSZKI ÁGI, V. BENKÓ,
GYULA, MIHÁLYI ERNŐ, PETHES
FERENC, VASZARI PIROSKA.

Pótműsor: magyar és UFA hirdető

Göbbels:

Mi ismerjük a helyes utat

Dr. Göbbels német birodalmi propagandaminiszter a „Das Reich” című lapban cikket írt, amelyben megállapítja, hogy Anglia és Amerika arra használták fel a háborút, hogy támogassák a Szovjetuniót. Európát a vörös áradat veszi körül, amely ellen csak a német véderő képes védelmet nyújtani. Az angol és amerikai csapatok csak azért érhetnek el sikereket, mert a német katonák százezrei vannak lekötve Keleten és a bolsevistáknak azért sikerült a keleti arcvonal délkeleti szárnyának a felgöngyölítése, mert a kiváló német csapatok nyugaton állnak helyt. Senki sem kételkedhet abban, hogy a Kreml alaposan ki is használja ezt a helyzetet. Minden államban akadhat egy Kerenszki, aki a sok rossz közül a lehető legrosszabb szolgálatot teszi országának. A megszállt területeken a Szovjet első lépése, hogy választásokat ír ki és a szavazás a bolsevista katonák szuro-

nyai között mindig meghozza a Szovjet részére a százszázalékos eredményt. A végeredmény mindig a bolsevizálódás és ennek csak fegyveres erő állhat ellen, de hol van akkor már az ilyen országok fegyveres ereje.

A hatodik háborus esztendőben — folytatja cikkét dr. Göbbels — azok a népek, amelyeknek nincsenek olyan eszményei, amelyekért érdemes harcolni, elfáradtak és elcsüggedtek. Ezek a nemzetek a halálos ítéletüket írják alá. Súlyosan tévednek azok, akik azt hiszik, hogy ilyen módon sikerül legyűrni a német népet. Németországban senki sem gondol erre. A totális mozgósítással katonai és munkaerő tartalékokat képezünk ki és már nincs messze az az idő, amikor nem máról holnapra élünk. Mi ismerjük a helyes utat és azon haladunk tovább — fejeződik be a német propagandaminiszter cikke.

A legerélyesebben megtorolják a vészhirterjesztést

Ismeretes jelenség, hogy egyes személyek a háborúval kapcsolatos eseményeket erősen nagyítva terjesztik tovább, sőt olyan híreket is közölnek, amelyek megállapíthatólag minden alapot nélkülöznek. Hogy a vészhirterjesztés kihatásai a hadviselés érdekei szempontjából mennyire károsak, az magyarázatra nem szorul. Ezt a beteges jelenséget tehát minden erővel le kell törni.

Szigoru törvényi rendelkezésben hiány nincs, mert a törvény a vészhirterjesztést egy évig terjedhető fogházzal büntelendő vétségnek minősíti és emellett az azt elkövető személlyel szemben a rendőrhatalom felhatalmazást ad a bíróságnak is helye van. Csupán arról kell gondoskodni, hogy a rábírterjesztőket a törvény szigorja el is érje. Ez a gondoskodás meg is történt.

Amint illetékes helyről közlik, a belügyminiszter utasította a rendőrhatalomokat, hogy a rendelkezésre álló összes törvényes eszközöket a legerélyesebben alkalmazzák és ebből a célból utasítások alárendelt közegeket, hogy kísérik éber figyelemmel az e téren mutalkozó jelenségeket és minden olyan személyt, akiről megállapították, hogy vészhirterjesztéssel alaposan gyanúsítható, haladéktalanul jelentsenek fel, hogy velük szemben az említett megtorló rendelkezések alkalmazhatók legyenek. (MTL)

Angolszász vadászbombázók két német kórházhajót támadtak meg

Berlin, szeptember 22.

Az Interinf. jelenti, hogy a Scheldt torkolatában 4 ellenséges vadászbombázó megtámadott egy német kórházhajót, amely jól láthatóan el volt látva a genfi egyezményben megállapított vöröskeresztes jellel. A kórházhajón 46 német sebesült tartózkodott. A támadás után egy másik német kórházhajó, amely a part közelében tartózkodott, kifutott, hogy megmentse a sebesülteket. Mi-

után ez a hajó 18 sebesültet megmentett, a négy ellenséges vadászbombázó öt is megtámadta és 20 bombát dobott le rá. A támadás következtében a hajó oly súlyosan megrongálódott, hogy a partra kellett vontatni. A megmentett 18 sebesült közül kétfő meghalt a támadás következtében. A nemzetközi joggal homlokegyenest ellenkező támadás alkalmával 25 német sebesült tünt el.

Az Egyesült Államok érdektelen a Ballikumban

Newyork, szeptember 22.

A Német Távirati Iroda jelenti: Az Egyesült Államok volt lettországi és esztországi követét columbiai nagykövetté nevezték ki. Washingtoni véle-

mény szerint ez a kinevezés azt jelenti, hogy az Egyesült Államok érdektelenek a Ballikum kérdésében. Amerikai vélemény szerint ez a terület a Szovjetunióhoz tartozik.

Nem sikerült az angolszászoknak a Po sikságra betörni

A Po sikságáért dúló csapatok szakaszain az angolszászok fokozták erőfeszítéseiket. Firenzétől északra az ellenség a Gico-hágó utjának két oldalán levő hegyek birtokáért intézett támadásokat a német állások el-

len. A német védelem ezeket a támadásokat elhárította. Egy betörési hely elrekesztésénél több mint 100 foglyot ejtettek. Az adriai szakaszon tovább tartanak a heves harcok. San Marinótól keletre az ellenség hajó-

tüzérség támogatásával támadott. Egy betörési helyen az ellenséges páncélos ék egészen Riminiig nyomult előre, a németek azonban oldalátámadást intéztek a betört kötelek ellen és összeszüktették a be-

törés helyét. Az ellenség négyszer is megismételte előretörését San Lorenzo ellen, azonban támadásai meg-hiusultak. A németek ezekben a harcokban 57 ellenséges páncélost és 32 egyéb járművet lőttek ki.

Tolbukin szovjet tábornok parancsára a bolgár csapatok nem ürítették ki a megszállt görög területek egyes részeit

Belgrád, szeptember 22.

Az Interinf. jelentése szerint Tráciából érkező egybehangzó jelentések szerint a bolgárok nem ürítették ki a megszállt görög területek egyes részeit és pedig Tolbukin, a Bulgáriában megszállt szovjet hadsereg parancsnokának parancsára, sőt a kikötőkben még erősítéseket kaptak. Egyes görög

területekről visszavonuló bolgár csapatok bolgár partizánokat fegyvereztek fel, amelyek terrorizálják a görög lakosságot. Helyenként véres összecsapásra került a sor a bolgár csapatok és a görög lakosok között, akik azt hitték, hogy Bulgária kapitulációja után visszanyerhetik szabadságukat.

Német hadijelentés

Berlin, szeptember 22.

A vezérli főhadiszállás pénteki hadijelentése közli, hogy Arnheim térségében a légiuton szállított 1. angol hadosztály körülzárt maradványai ellen tovább folyik a német csapatok megsemmisítő támadása. A Nymvegenen át északi irányba támadó ellenséget a várostól északra megállították a németek. Nymvegentől délre a német támadások lassan teret nyertek. Német vadász és csatarepülőek támogatták a földön harcoló csapatokat a hollandiai térségben és megsemmisítettek 38 ellenséges repülőgépet, köztük 20 nehéz, utánpótlásra használt szállítógépet és 12 négy-motáros bombázót. Tíz angolszász bombázót ezenkívül a véderő kötelékei lőttek le. Aachen térségében több páncélosokkal támogatott ellenséges támadást hárítottak el a németek 9 ellenséges páncélos kővése után. A várostól délkeletre megerősödött az ellenség nyomása.

Pont-a-Moussonnál és Nancy-Luneville térségében az ellenség több támadását részben sikeres ellenlökésekkel az ellenségre nézve nagy veszteséggel hárították el a németek. A helyi betöréseket megszüntítették. Remiremont térségében az ellenség erősebb kötelékekkel támadást kezdett. A város körül még tartanak a súlyos harcok.

Boulogne erődjének védői napok óta a legsúlyosabb elhárító harcokban állnak a tulnyomó erőkkel rendelkező ellenséggel. Calais ellen az ellenség tegnap erős légtámadásokat intézett. Saint Nazaire védői több ellenséges támadást hárítottak el.

Firenzétől északra számos összefogott erővel megindított ellenséges támadás hiúsult meg elkeseredett harcokban. Az Adriai tenger partján az ellenség az utóbbi napok súlyos harcain következtében elszenvedett nagy veszteségei miatt nem folytatta áttörési kísérleteit. Az egész arcvonal különböző szakaszain erős helyi ámadásokat hárítottak el a németek. Szeptember 20-án összesen 106 ellenséges páncélos semmisült meg.

Délnyugat-Erdélyben magyar csapatok harcban állnak ellenséges támadó ékekkel. Német kötelékek a Székely-csücsökben számos szovjet támadást vertek szét. Német csatarepülőek Nyugat-Romániában 23 ellenséges páncélost és számos járművet megsemmisítettek. Szauoknál és Grodnónál tovább tartanak a súlyos harcok az ujonnan bevetett bolsevista kötelékekkel. A német ellentámadások számos szovjet páncélos kilövésé után felszámoltak több helyi betörést. Varsónál már a folyó szigeténél meghiusult az ellenség egy új átkelési kísérlete. A németek több mint 200 foglyot ejtettek. A német páncélos támadó csapatok Mitautól

délnyugatra az ellenség makacs ellenállása dacára további teret nyertek.

Lettorszában és Észtországban a hősiességgel harcoló német csapatok nagy szovjet erők megismételt áttörési kísérleteit a csata nyolcadik napján is szétverték. Az elhárításoknál és ellentámadásokban a németek 103 ellenséges páncélost semmisítettek meg vagy zsákmányoltak. Észtország északi részében az elrendelt elszakadási mozdulatok a Narva-szakaszon tervszerűen folynak.

Északamerikai bombázók tegnap is több magyarországi helységet támadtak meg. A Nyugat-Németország területe ellen intézett terrortámadás következtében károk keletkeztek Kölnönösen Mannheimban, Ludwigshavenben, Koblenzben és Mainzban.

DIMITROV UTBAN SZÓFIA FELÉ

Ankara, szeptember 22.

Dimitrov, a Komintern főtitkára utban Szófia felé Ankarába érkezett.

Hosszabb időre szóló élelmiszereket kapunk

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A m. kir. közellátásügyi miniszter felhívja a gazdákat figyelmét, hogy be szolgáltatási kötelezettségeiket a leg nagyobb lelkiismeretességgel teljesítsék. A kereskedőket arra figyelmezteti, hogy a gazdák készleteit haladéknélkül vásárolják össze. A miniszter kijelentette, hogy a jegyhez kötött élelmiszerekből hosszabb időre szóló mennyiségeket szolgáltatnak majd ki a fogyasztóknak.

Szünetel

a csomagforgalom

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A postavezérgazgatóság közli, hogy az ország területén továbbra is szünetel a csomagforgalom. Kivétek csak a katonai és polgári hatóságok csomagjai, továbbá a hadizemek fontos küldeményei képeznek. Ebben az esetben is a fontosságot a hadizem parancsnokának kell igazolni. Kivéteket képeznek még a gyógyszeresek is.

Azonnali hatállyal feltüggesztették a Nemzeti Bajnokság mérkőzéseit

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A Magyar Labdarúgó Szövetség elnöke a Nemzeti Bajnokság küzdelmeit azonnali hatállyal feltüggesztette. A Nemzeti Bajnokságban szereplő csapatok részt vehetnek a körzeti mérkőzéseken a szövetségi díjért.

Beszélgetés egy orosz fogollyal

Fegyveres honvéddel találkozunk. Orosz foglyot kísér. Megkérdezzük honnan hozza?

— Délután, amint az oroszok visszavonultak a folyón túra, jelentkezett nálunk.

Közelebb hajolunk hozzá, hogy az alkonyati homályban jobban lássuk az arcát.

Sovány, beesett, borotváltan arcot látunk, amelyből megtört szempár mered felénk. Szemében fátsátság tükrözik.

Egyik zászlós tud oroszul. Kérdeget. Megtudjuk, hogy szovjet fegyvercsiszolóban teljesített szolgálatot, amely ma délután szintén részt vett a támadásban.

— Miért kerültél a fegyvercsiszolóba?

— Mert a kiszabott harminc liter tejet nem tudtam beadni. Azzal vádoltak, hogy nem akarom beszoigáltatni az államnak, ami jár, pedig ez nem igaz. Egy tehenet kaptam gondozásra, de az négy hónapig nem adott tejet. Ez három évvel ezelőtt volt. Akkor öt évre kéltek, a családomat pedig elhurcolták.

— Hogy lettél katona?

— Öt héttel ezelőtt besoroztak és azt mondták, ha elszántan harcolok, a háború után szabadiábra helyeznek. Sokan voltak, akiket a dörtönből besoroztak. Egy hónapos kiképzést kaptunk, aztán kihozták a harctérre. Most itt vagyok...

Többet nem akar mondani. Bizalmatlanul vonogatja a vállát minden kérdésre. Cigarettaival kínálom meg. Felragyog a szeme és mohón kap utána. Pillanatra lerússá válik elcsigázott arca.

Mit jelenthet ez a cigaretta a mi cglyunknak, aki csak nagyon ritkán jutott eddig dohányféléhez.

Megkérdezzük, miért szánta rá magát, hogy inkább megadja magát, de nem megy vissza a többivel.

— Nagyon rossz sorsunk volt. Gyenge ételeket adnak és emellett rengeteget kell dolgozni. Aztán látik is az embert. Cigarettaikat nagyon ritkán adnak, talat pedig csak harc előtt, hogy az ember ne érezze a veszélyt. Ráadásul géppuskával kergetik előre az embert.

— Azzal ijesztettek minket, hogy a németek és a magyarok kegyetlenkednek a foglyokkal, még meg is ölnek őket. A tiszték azt mondták, hogy embertelenül megkínózzák a vöröskéket, úgyhogy a legtöbben ki sem bírják. De nehéz is fogásba kerülni, mert az első gyanus jelre könnyen géppuskasorozatot kap az ember. Megkérdezzük a honvédet, aki a foglyot hozza, hogy adnak-e enni az oroszoknak?

— Adtak bizony. Ugy ette a finom marhagulyást, mintha sose evett volna. Egy fél kenyere is adtak neki, de egy szempillantás alatt bekapta.

— Jó volt a magyar étel? — kérdezi a zászlós a foglyótól.

— Jó! Több mint három éve nem ettem ilyen jó kenyeret. Nálunk mindig arról beszéltek, hogy a magyarok és a németek éheznek. Nincs mit egyenek. De titokban arról is beszéltek, hogy bizony a magyaroknak jó kenyerek van és mindig van meleg ételük is. A mi kenyereink fekete és porlik, mint a türeszpor.

Lassan felmelegszik, már bizalmossal van hozzánk. Még mosolyog is. Már nem ellenséget lát bennünk...

— Szeretnéd, ha most megint hazakerülnél?

— Eltorzul az arca a rémülettől.

— Örizzen tőle az Isten! — kiált fel a borzalom hangján. — Azonnal megölnének.

— Hát akkor mit akarsz csinálni? A háború végén mégis csak bazamégy.

— A magyarok nem bántották, hanem enni is adtak eleget. Pan is olyan

jó. Nálunk nem szoktak így beszélgetni a katonákkal. Itt biztosan nem kell mindig félni, hogy bezárják, vagy kivégezzék az embert.

Szeretne a magyarok között maradni. Azt mondja, nagyon becsületesen dolgozna akármit, hogy megszeressék...

Kazatsay Gyula haditudósító

A robbanóanyagok fejlődése

Nemrégiben beszámoltunk a korszerű tüzérség legújabb fegyveréről, a rakétatövegekről. Az új tüzérségi eszközök megjelenése nemcsak külsőleg változtatja meg a tüzérség formáját, hanem azok legényesebb részében a robbanóanyag összetételében is jelentős újításokat eredményeznek. Nem látszik tehát érdekelniük, ha rövid történelmi visszapillantást vetünk a robbanóanyagok múltjára és fejlődésükre végigkísérjük egészen napjainkig.

Amint Amerika felfedezését Kolumbus nevével kapcsolják össze, ugyanígy élt a közudatban évszázadokon keresztül az a hit, hogy a puskaport Schwarz Berthold találta fel. Ezek hosszú során egész kis mitológia alakult ki a német ferences barát személye körül és a múlt században még szobrot is emeltek emlékére. Pedig a lőpor sokkal régebbi eredetű, mint azt kezdetben gondolták.

Már a régi kinalak

perzsák és arabok ismertek olyan vegyületeket, amelyek hirtelen lángra lobbantak és különféle úgynevezett görög tüzek alakjában mindenütt elterjedtek, amerre ezek a népek megfordultak. Európában lőport először Spanyolországban a mókók használtak 1330 körül. 10 évvel később pedig 1340-ben már hiteles adataink vannak arról, hogy Augsburgban lőporgyár működött. A lőport először csak kisebb testek kivésére használták és ezek a szerkezetek tekinthetők a puskák őseinek. Olaszországban azonban már 1370-ben ágyúk készültek.

Egy 1388-ból való nürnbergi ágyu csöve 56 mázsát nyomott és 12 ló húzta. A municiót, mely 11 köögolyóból és másfél mázsa lőporból állott, négy lovas szekér vitte a löveg után. Egy lövedék 5 és fél mázsát nyomott, és kilövésé-

hez körülbelül 10 kilogramm lőpor kellett. Ezek a kezdetleges ágyúk távolról sem voltak gyorstüzésre berendezve, hiszen a 11 köögolyó kilövésével több napon át kellett bajlódni.

Hatásokról sem igen beszélhetünk ezeknél a lövegekél, mert a golyók a leggyakrabban esetben repültek oda, ahová céloztak azokat. Kevés kárt tettek az ellenségben, de komoly veszélyeztettek a kezelőlegénység életét. Ezek az ágyúk ugyanis elég gyakran okoztak szerencsétlenségeket az elsítés pillanatába a körülméle állók között. Ha pedig a felbőszült ellenség zsákmányosni tudott egy ilyen »pokoli« szereszmotkezelőkkel a legkegyelenebbül bánt el. Kezített okvetlenül levágták, s nem egy szer saját ágyúkból elevenen lőtték ki őket.

Európában

Ujabb köcsönnel — neki magának egy félérje sem volt akkor, — egy öreg hajót vásárolt a Mainz-tavon és ott gyártotta tovább a robbanóolajat. Mialatt Nobelék továbbfejlesztették a veszedelmes anyagnak gyártását, a Mainz-menti Frankfuriban Böttcher felfedezte a lőgyapotot. A közönséges importált lőgyapot hulladékát nitrátsavval itatta át és kocsonyás anyaggá gyúrta össze. Így született meg a nitrocelluloze. Egy másik német kutató pedig arra a felfedezésre jutott, hogy a nitroglicerint finom érchoinokraönti akkor az így átitatott homok csak akkor robban, ha gyutaccsal elősegítik a robbanását. Ez már távolról sem volt az a veszedelmes »csak rábőszéstől« is robbanó anyag, mint a régi robbanóolaj, bár hatása ugyanaz maradt.

Nobel Alfred, az ekkor 19 évesére a felfedezésről tudomást szerzett s ércpor helyett közönséges kvarchomokkal, fűvennyel végezte el ezt a keverést. A költségek csak félakkorának bizonyultak, mint az érchoinokkal való előállításnál. Az új vegyületet dinamitnak nevezte el néhány év múlva 90 gyárat és 70 millió pengős vagyont hagyott hátra. A legkorszerűbb robbantószereseknek is a lőgyapot és a nitroglicerint az alapanyaga. A nitroglicerint és a lőgya-

potot összegyúrták és így vágható, szabható masszát kaptak, amely kézeleskor nem robban, csak gyutacs hatására. A katonai követelmények megkövetelték, hogy a robbanószer bármilyen hőmérsékleten, tehát 40 fokos melegben s 40 fokos hidegben se változzék vegyileg, ezenkívül évekig tartó tárolás alatt se veszítse el robbanóerejét. Ezeknek a követelményeknek eieinek meg a legújabb kor robbanóanyagait: a pethrinit, a tetryl, a trinitrotoluol, a trotyl stb. Ezeket már mind szénből, benzolból és mindenféle cellulózetartalmu anyagból állítják elő, úgy, hogy az eddig oly nagy szerepet játszó lőgyapot nélkülözhetővé vált.

KIRAKAT:

Urillány az ablakon

Legutóbb is annak látszott. Mert a város legelőkelőbb utcájának nem legutolsó házából, egy elsőemeleti ablakból nézett ki. Buksi szőke fején pajkosan rezdültek meg a lágy, selyem hajának hullámai, amint életvidám mozdulatokkal intogott le az utcán bandázó fiatajságnak. Egészen rendés, sőt szivderítő látvány keletett az egész — bizonyos távolságból. De közvetlen közelben, az ablak alatt hosszantó volt, hogy az urillányok vélt valaki vigan eregette alá szépséges gyöngyfogat közzel a napraforgó héját. Lehet, hogy a gyönyörteljes művelet nem csak elbűvölt, hanem egyenesen elbűvölt egynemely ifjakat s ezek szivesen zárták volna szívbeli szentélyeik számító amulettjeikbe az aifháló — szemetet, más járókekköz azonban nem ezen a véleményen voltak. Többen hazarozottan bosszankodtak emiatt és jelentőségteljesen mustrálták végig a vidám hajadont — már amennyire alulról végig lehet mustrálni az ablakban könyöklőt. Szépséges delmők azonban egyáltalán nem zavartatta magát isteni szóreközésáta és vidor dévankodásában. A napraforgóhéjak továbbra is tempósan számlagtak a járda lövezekeire, vagy a járókekköz fejübbjára.

Módomban volt — vagy talán az a szerencse ért — hogy össze is mérhettem szemem szuggesztív erejét a vidám leányzó észbontó pillantásával. Egy rendbéli héjazat ugyanis ka!apom tefelém kötött ki, ami szemmel láthatólag és füllel hallhatólag még nagyobb vidámságra hangolta hősnőket és bánuilói csoportját. Mit tehettem? Meglehetős bosszusággal néztem fel a napraforgóhéjak villogószemű eregetőjére és megsemmisítő pillantásból majdnem agyonmivta gyorsan elléptem a színhelyről. Fefeséggel és gyermekkel együitt. Elképzelhető, hogy milyen csorbát szenvedett a férj a családapa tekintélye. S elképzelhető, hogy mennyire behasított jogos önrzetembe az utánam küzdött éles gnykakaj.

Valamelyik szent azt mondotta, hogy örülni kell annak, ha másoknak akár csak egy pernyi jókedvet is szereshetünk. Nagy igazság rejtezik ebben az álláspontban s különöscza az amugy is komor idők szorúlnak rá a jókedv pilláira. De azt egyetlen szent se mondotta, hogy a kérdéses felderítő szerepet ablakból kikönyököző virgony leányzó vállalkoz azzal, hogy tisztos polgárok fejére napraforgóhéjat hullatnak alá az utca szórakoztatására.

HIREK

Elsőtétítés ma 20 órá-tól reggel 6 óráig

Kultuszminiszteri rendelet a külföldi népiskolai bizonyítványok érvényesítéséről. A vallás- és közoktatásügyi miniszter rendeletet adott ki, amely szerint a külföldi népiskola I., II. vagy III. osztályát végzett iskolaköteles koru tanulót különböző vizsgálat letétele nélkül kell felvenni a hazai népiskola következő magasabb osztályába, a IV., vagy ennél magasabb osztályt végzett tanuló azonban különböző vizsgálatot köteles tenni. Iskolaköteles koron túli fővárosi vizsgálatot érvényesíthető, ezzel azonban gimnáziumba, vagy polgáriiskolába nem lehet, csak osztályozó vizsgával.

Püspöki körlevél a fogságba kerülő ellenséges repülőkről. Dr. Kapi Béla úr a debreceni evangélikus püspök a honvédelmi miniszter 63.326. számú megkeresésére fölkérte összes lelkészeit, hogy a légítámadások földrékerülő pilótákkal kapcsolatos kötelességek teljesítéséről a hívőket alkalmas módon tájékoztassák. Arra kell törekedni, hogy az 1936. évi XXX. törvénycikkkel beállított genfi egyezménynek megfelelően a fogságba kerülő ellenséges gépekét szigorúan kezeljék, a sebesülteket elsősegélyben részesítsék, a halottakat szemben pedig a hősi halottakhoz méltó tiszteletet tanúsítsák.

Doktoravatás. Dr. Rill Antal városi kórházi igazgató orvos fiát, Dr. Rill Antalt t. hó 19-én a pécsi tudományegyetemen az orvostudományok bölcsészeti avatással.

A mezőgazdasági termények vámhántolási díja. Az árkormányoztos a hivatalos lap esztendői számában kiadott rendeletével megállapította a mezőgazdasági termények vámhántolási díját. A hántolás dízmet mázsánként a következő vámhántolási díjat számítják: borsónál 11, áránál 9,50 köpenél 19,—, hajdinánál 15,—, ércoknál 11,— pengőt. Ezen felül minden más díjazás felszámítására, vagy egyéb szolgáltatás kikötése tilos.

Légítámadás áldozata lett egy szabadtéri újságkiadó tisztviselő és háromezer családja. Szabadkáról jelentik, hogy Vécsey Zoltán, a Délvidéki Magyarországi Tisztviselői háromtagú bizottság elnöke légítámadás áldozata lett. A családok házaik kerületében feltáratlanok a legutóbbi légítámadásnál. Vécsey Zoltán és hozzátartozói nagy részét megsebesítve szerdán temették el.

Helyi népessége szaporodik. Bafáról jelentik, hogy a város tisztiorvosa dr. Károly Pfeiffer József az utóbbi 10 év népmozgalmi adataiból megállapította, hogy a város lélekszáma állandóan szaporodó tendenciát mutat. Ennek megállapítására azért is szükség volt, mert egyes lapokban olyan közvélekedések láttak napvilágot, amelyek szerint Bafán a lélekszám állandóan csökken.

Borjúnussal akart teletelni. A szeredai kir. törvényszék nyomozóbirósága most vánta felelősségre ill. Budai Jánosné Krivan Etele kislekelt akost, aki májusban Kistelekéről Budapestre akart emigrálni 28 kg borjúnust. Budánét a csendőrség tartóztatta le a vonaton, azzal alkalmasával. Az asszony azzal védekezett, hogy a húst eljegyzésre akarta vinni rokonainak. A kihallgatott tanúk azonban ellene vallottak és bebizonyították, hogy Budáné a borjúnust 5,40 pengőért vette, de 10 pengőért akarta értékesíteni Budapesten. Az nyomozó 200 pengőre ítélte ill. Budai Jánosné és a húst elkobozta.

Péntek estétől kezdve

Zombor belterületén tél tizis szabad

az uccán közlekedni

A külterületeken változatlanul este 8 órakor kezdődik a mozgási tilalom

Dr. Falcione Árpád, Bács-Bodrog vármegye és Zombor thj. város főispánja a zombori éjszakai mozgástilalom módosítása tárgyában a következő rendeletet adta ki:

— A déli hadművelési terület kormánybiztosának felhatalmazása alapján Zombor város belterületén a mozgáskorlátozás tilalmi időpontjának kezdetét 1944. évi szeptember hó 22-étől kezdve 20 óra helyett 21 óra 30 percben állapítom meg.

A nyilvános étkező helyiségek, éttermek, kávéházak és egyéb nyilvános szórakozóhelyek zárójának időpontját 21 órában állapítom meg. Kivételet képez a vasúti vendéglő, amelyre az általános rendelkezések az irányadók.

Egyebekben a Zombor város állomásparancsnoka által kiadott rendelet teljes egészében érvényben marad. Zombor város külterületén tehát a mozgási korlátozás időpontja továbbra is 20 óra.

Zombor város belterületének határa egybeesik a rendőrség és a csendőrség közötti határvonalal, amely a következő:

A Ferenc-csatornának a Zombor—gombosi és Zombor—ujvidéki vasutvonalak közé eső része, továbbá a Ferenc-csatornától a Zombor—ujvidéki vasutvonal egészen a zombori vasútállomásig, majd a Zombor—gombosi vasutvonal a vasútállomástól a Ferenc-csatornáig.

Aki 29 és félévig hordozta lábában az első világháborúban kapott orosz golyót . . .

Feltűnő sikerű műtétet hajtottak végre a zombori köz-kórházban

Érdekes vendége volt ma a »Délvidék« szerkesztőségének.

Cirfusz Károly nyugalmazott zombori tanító látogatót el hozták, aki 1914—18-ban, miután népfelkelő társaságban küzdött a többi zombori honvédekkel a kárpáti csaták harcaiban. 1915. április 3-án délelőtt 8 órakor súlyos combtörést kapott.

A lövedék bal felsőcombján át hatolt be és jobb combjában akadt meg.

Annakidején nem operálták Cirfusz Károlyt. A golyó jelenlétét csak idő-változások érezték meg, de ez az érzés az évek folyamán fokozatosan erősödött.

Végre is, az utóbbi hetekben

térdében sürhetetlen fájdalom jelentkezett, ekkor elhatározta, hogy megoperáltatja magát.

Fogalma se volt persze, hogy a műtét fájdalmat az orosz fronton kapott lövedéktől származott.

Szeptember 20-án aztán RMI Antal dr. műtétet hajtott végre a nyugalmazott tanún.

A műtét alatt, kicsit meggömböült állapotban, az egykori orosz puszkagolyó került elő.

Cirfusz Károly most büszkén mutatja a puszkagolyót. S mint mondja: óraláncaira fűzi a kis vasdarabot, rabságban tartja ezután, amint őt győztette 29 és félévig át az orosz golyó.

Iparügyi miniszteri rendelet megtiltja a közfogyasztásra szánt élelmiszer, vagy ital forgalombahozására szolgáló palackokba mérgező hatású anyag töltését.

A Budapesti Közlöny vasárnapi száma közli a m. kir. iparügyi miniszternek 43.900—1944. Ip. M. számú rendeletét, amely megtiltja a közfogyasztásra szánt élelmiszer vagy ital forgalombahozására szolgáló palackba (üvegbe) mérgező hatású anyag töltését. A rendelet kötelezi az iparost és kereskedőt, hogy a használt üres palackot, amikor azt a fogyasztótól visszaveszi, megvizsgálja és ha abban megállapíthatóan mérgező hatású anyag volt, az átvételt megtagadja. Kihágási követel a fogyasztó is, ha az ilyen palackba vagy üvegbe mérgező hatású vagy olyan anyagot tölt, amely a palack vagy üveg további rendelkezésszerű használatát gátolja, az iparos vagy kereskedő pedig akkor is, ha a fogyasztótól nem kifogásoltan vissza veszi a palackot átveszi. (MTI)

Éhínség előtti áll Észak-Afrika. A stockholmi Afrikai naplónak a jelentése szerint Észak-Afrikát súlyos élelmiszerhiány várja télelre, mivel a gabonatermés 17 millióval kisebb volt az idén a tavalyinál.

Megszüntették Budapestén a zsidók mozgását korlátozó intézkedések átmeneti szigorítását.

A m. kir. államrendőrség budapesti főkapitánysága a belügyminiszter utasítására a zsidók szabad mozgását korlátozó intézkedések átmeneti szigorítását, amelyet hetekkel ezelőtt a zsidók jogszabályokat sértő és kifogásolt magatartása miatt szükségesnek, megszüntette, s így ismét a régi rend lép életbe. Ezek szerint tehát a zsidók 11—17 óra között tartózkodhatnak az uccán és a részükre engedélyezett nyilvános helyeken. (MTI)

A légítámadások miatt megváltoztatták a pécsi egyetem tanrendjét. Pécsiről jelentik: A pécsi egyetem mindkét fakultásán megkezdődött a tanítás. Mivel azonban az eredeti tervet, hogy az órák zöme délelőtt legyen, a légiriadók erősen befolyásolták, most elhatározták a kari dékánok és professzorok, hogy új tanrendet hirdetnek a hallgatók számára, melyben az előadások zöme délutánra esik és a kevésbé fontos tárgyakat tessék csak délelőttre. A logisztikánál könnyen megoldható a helyzet, nagyobb baj van az orvosokkal, ahol csaknem minden előadás délelőttre esnek. A Veni Sancte egyébként előreláthatólag a jövő hét közepén lesz a pécsi egyetemen.

Csak egy zugot kérnek éjszakára a budapesti egyetemi hallgatóknak! A Pázmány Péter Tudományegyetem lelkészének »Csak egy zugot éjszakára« címmel azzal a felhívással fordult a főváros megőrző lakosságához, hogy az egyetemi hallgatók számára éjjeli szállást bocsássanak rendelkezésére. Több egyetemi internátusi bontogatást ért s a helyzet az, hogy az ideiglenes, több egyetemi hallgató szorult ki az utcára, mint az elmúlt háborús esztendőben. A szállásra befogadott egyetemi hallgató tanulmányi és fegyvelni szempontból az Egyetemi Lelkészség ellenőrzése alá tartozik. A felhívás nyomán kér egyebet a hallgatóknak maradt egyetemisták számára, csak egy zugot, s benne egy létszám vactot, ahol meghúzhatja magát éjszakára. A nap alatt ugyanis tanulmányi munkáján és a menzán tudja tölteni.

Légiriadó alatt lopott, 5 évi fogságra ítélték. A pestvidéki törvényszék rögtönítélő bírósága most tárgyalta egy 17 éves fiatalokor alkalmi munkás bűnügyét, akit az ügyesség légitámadás ideje alatt elkövetett lopás miatt állították elítélendőre. A vád szerint a fiatalokor érum elé. A vád szerint a fiatalokor éppen vonaton ült, amikor néhány nappal ezelőtt megszökött a riadó jelző sziréna. Csömör közszénel a szirénázás után leállították a vonatot és az utasok a vasúti töltés mellett helyezkedtek el. Közülük volt a fiatalokor is, aki beosont az egyik lázba, melynek lakól óvóhelyen tartózkodtak és különféle ruhahalmokat vitt onnan magával. A vádolt beismerte bűnösségét, majd a rögtönítélő bíróság a perbeszéd elhangzása után 5 évi fogságra ítélte az emveskező síhedert.

Az aratózsinegek árában mutatkozó eltérés oka. A MTI jelenti: A gazdák körében többen panasszal fordultak az árhivatalhoz az aratózsinegek árában mutatkozó eltérés miatt. A panaszokkal kapcsolatban az árhivatal közli, hogy az aratózsinegek árában mutatkozó eltérés minőségi különbségre vezethető vissza. A 9,22 pengős áron forgalomba hozott kéveköti fonalak nemestített (gerebenezett) szállkenderből készülnek, míg a 6,14 pengős áron forgalomba került 2—3 áru T. II. kéveköti-zsinegek nyersanyaga kenderkőc. A kéveköti nyersanyag földolgozása a gyárak foglalkoztatását biztosító termelési terv teljesítéséhez szükséges. A minőségi különbségek valamint az iparfigyelőbizottság okai miatt az idei gazdasági évben forgalomba került aratózsinegekre egységes árat megállapítani nem volt lehetséges.

A sajozsentpéteri levették háza építettek egy hadiözevegnyek. Miskolcraól jelentik, hogy a sajozsentpéteri levették szorgalmas gyűjtésének eredményeként egy arra érdemes hadiözeveg részére háza építettek. Vitéz Borbély-Maczkay Emil tükos tanácsos, főispán vasárnap adta át a háza leventéknépeség keretében a harciéren hős halált halt Lapcsánszki Lajos hadiözevegnyek és három kiskorú gyermekének. A háza teljes felszereléssel, butorokkal, baromfiakkal és sertésekkel együtt körülbelül 50.000 pengőt ér.

Mintabaronomtelepet létesítenek Kiskunhalason. Kiskunhalason a városi mezőgazdasági bizottság most tartott ülésén Dér András kamarai tükor bejelentette, hogy a kecskeméti mezőgazdasági kamara mintabaronomtelepet szándékosz felállítani a városban. Ennek megvalósítására már megindították a tárgyalások. Kiskunhalason a városi mezőgazdasági bizottság most tartott ülésén Dér András kamarai tükor bejelentette, hogy a kecskeméti mezőgazdasági kamara mintabaronomtelepet szándékosz felállítani a városban. Ennek megvalósítására már megindították a tárgyalások. Kiskunhalason a városi mezőgazdasági bizottság most tartott ülésén Dér András kamarai tükor bejelentette, hogy a kecskeméti mezőgazdasági kamara mintabaronomtelepet szándékosz felállítani a városban. Ennek megvalósítására már megindították a tárgyalások.

